

Carlo Collodi

Pipo

- dobrodružstvá
ružovej opičky

Prerozprával:
Alessandro Gallenzi

Ilustrácie:
Axel Scheffler

VERBARIUM

Kde bolo, tam bolo, vo vychýrenej krajine Halabala, žila jedna rodinka opíc. Mama, ocko a päť detí, všetko chlapi. Boli takí malí, že siahali akurát svrčkovi po kolená. Žili v korune mohutného stromu uprostred lesa, za čo platili pätnásť sliviek ročne istej nafúkanej gorile, ktorá sa vyhlásila za majiteľa stromu.

Z piatich malých opíc boli štyri pokryté tmavou čokoládovhnedou srstou, okrem toho najmladšieho – ktovie, o aký žartík matky prírody šlo – bol totiž celý ružový, v odtieni zakvitnutých májových ruží. A práve preto ho každý, doma aj v lese prezýval Pipo, čo v reči opíc znamená asi tolko: farebný ako ruža.

Pipo nevyzeral ako jeho bratia, ani ako iné opice žijúce v okolí stromu, a to nielen pre odlišnú farbu srsti. Mal živý, inteligentný výraz v tvári, oči plné šibalstva, na perách mu stále hral úsmev a jeho drobné telo bolo ohybné sťa steblo trávy. Pipo nedokázal dlho obsedieť.

Popravde, bola to veľmi pekná, malá opička.

Keby ju niekto pozoroval, ako energicky a hlučne skáče z konára na konár, mohol by si ju ľahko pomýliť

s deväťročným chlapcom: naháňal sa za motýľmi ako ľudské mláďa, vyberal hniezda ako nezbedné chlapča, skúmal všetko, na čo natrafil, zjedol aj nezrelé ovocie, a ako také chlapčisko, samozrejme, riadne nespratné, si zásadne utieral ústa zadnou časťou labky a následne si pooblizoval všetky prsty.

Zo všetkého najradšej však Pipa napodobňoval ľudí. Počas jedného horúceho dňa, keď sa túlal v lese loviac svrčky, cikády a iný hmyz, uvidel pod stromom sedieť starčeka, ktorý fajčil fajku.

„To by bolo niečo!“ zahundral sám pre seba v nemom úžase. „Keby som aj ja mal také dymiace drevko! Moji bratia by ozeleneli od závidosti, keby som bafkal také oblaky dymu ako tento páňko!“

V to popoludnie svietilo slnko a horúčava sa už takmer nedala zniesť. Po chvíli starček zívól, odložil fajku vedľa seba na trávu a zadriemal. Pipa rýchlo zliezol po kmene stromu. Takmer nedýchajúc, napriahol ruku a napokon vystrelil ako blesk. Starček sa však prebral, rozkričal sa z plných pľúc, no Pipa to nezastavilo.

Naspäť v korune stromu zavolať svojich bratov a nadšene im ukázal, ako vydychuje dymové obláčiky. Obyvateľstvo celého stromu zachvátilo nadšenie. Dodo, jeho starší brat, chcel fajku okamžite vyskúšať a vytrhol ju Pipovi z ruky. Ostatní sa škodoradostne rozosmiali. Babovi, ďalšiemu z podarených bračiekov, sa podarilo spadnúť zo stromu. Musel sa namáhavo vyškriabať

naspäť, pričom potupne skláňal hlavu, skôr od sklaman-
nia ako od bolesti.

Keď si mama s ockom všimli rozruch, ponáhľali sa
za deťmi. Gugu a Meme sa práve bili o fajku, zatiaľ čo
Dodo kašľal a vyplúval oblaky dymu, čo mu vychádzali
z nosa a papuľky.

Ocko potriasol hlavou. „Čí to bol nápad?“

Štyri čokoládovohnedé prstíky jednoznačne ukázali
na drobnú, ružovú opičku.

„Bol to Pipo,“ riekol Babo so slzami v očiach. „Ukradol
dymiace drievko starčekovi v lese.“

Ocko znovu pokrútil hlavou. „Kradnúť sa nemá, Pipo,“
upozornil ho láskavo. „A fajčiť už vonkoncom nie. Musíš
vedieť, že každý čin má svoje následky. Ak dnes niekomu
čosi neprávom vezmeš, zajtra sa ti to určite vráti. Fajčenie
sa ti môže zdať dnes zábavné, ale v budúcnosti by ti
mohlo uškodiť. Nemal by si napodobňovať ľudí. Jedného
dňa vyrastieš a porozumieš tomu. Ak si však dnes nedáš
pozor, potom už môže byť neskoro.“

„Prepáč, ocko,“ povedal nato Pipo a šibalsky sa usmial.
Bol ockovým miláčikom a dobre vedel, že mnohé nezbed-
níctva mu poľahky prejdú, hoci si bude musieť vypočuť
káravé slová. „Už to viac nespravím,“ rýchlo dodal, no
jeho oči hovorili pravý opak.

„To som rád,“ povedal ocko a načiahol sa po fajke,
ktorú ešte stále zvieral v rukách Meme. Ten nešťastne
zapišťal. „Chcel by som vám rozpovedať jeden príbeh.“

Pokynul manželke, aby si k nemu prisadla. Päť malých opíc nadšene poskákalo na najbližšie vetvy. Sadli si od najväčšej po najmenšiu. „Bude to príbeh o človeku, ktorý celý svoj život ľutoval niečo, čo vykonal v mladosti.“

„Kto je to? Kto to len môže byť?“ skríklo päť opičiek ako jeden. Veľmi rady počúvali ockove príbehy.

„Ten človek sa volal Surovec,“ povedal. „No vždy ho tak nevolali. Zamladi to bol veľmi príťažlivý mladík, podobne ako vy ste malé a pekné opice, ale raz...“

„Čo sa stalo, rozprávaj, ocko, rýchlo...“

„Jednoducho, raz vykonal čosi nepekné. Nedodrжал sľub, ktorý dal, a tak bol za to potrestaný.“

„Čo sa mu stalo, ocko?“ vykrikoval Babo.

„Bol vtedy zamilovaný do krásneho dievčaťa, ktoré sa volalo Bella. Mali mať svadbu a on jej slúbil, že zoženie nebesky modré kvety do svadobnej kytice. Práve ich zbieral v lese, keď natrafil na staršieho muža, sediaceho v tieni stromu, ktorý bafkal fajku. Áno, presne, ako je táto.“ Ocko zamával fajkou vo vzduchu a premeral si Pipa, ktorý sa ihneď odvrátil. „Surovec dosiaľ nikoho nevidel takto bafkať, a tak si to chcel tiež skúsiť. Ukradol teda fajku majiteľovi a rozbehol sa preč. Podstatné však bolo, že onen muž bol čarodejník a jeho fajka bola čarovná.“

„Fiha,“ vyhrkol Gugu.

„Cestou si potiahol z fajky, no zrazu si uvedomil, že sa niečo deje. Dym sa začal vôkol neho obtáčať ako špirály hustej hmly a on vzápätí stratil cestu z dohľadu. A tak zabľúdil v lese a dlho sa túlal, nevediac, ako sa dostať von. Jediné, čo videl, bol vlastný tieň, ktorý sa v priebehu dňa natahoval a zmenšoval. A dni plynuli jeden za druhým. Aspoň on si to myslel – v skutočnosti to boli roky. Po dlhokánskom čase a nekonečnom putovaní nakoniec opäť stretol starého muža. „Vezmi si späť svoje dymiace drevo,“ riekol a vzlykal pri tom. „Odvolaj svoju kliatbu, prosím ťa, a nechaj ma ísť svojou cestou!“

Starec sa mu pozrel hlboko do očí a videl, že v chlapcovi nie je žiadne zlo a jeho srdce je dobré. Poznal, že mladík svoj čin oľutoval a že sa už poučil. A tak čarodejník odvolal kliatbu a nechal ho odísť.“

„A čo sa stalo potom?“ spýtal sa Meme.

„Surovec bežal domov ako blesk, tak veľmi sa chcel znovu stretnúť so svojou Bellou. Len čo však vyšiel z lesa, všimol si, že čosi je inak. Kde bolo kedysi kukuričné pole, stál dnes domček so záhradkou a z miesta, kde premávala loďka, objímal rieku veľký, kamenný most. Ľudia, ktorých stretal, mali na sebe čudné šaty a klobúky, aké dosiaľ nevidel. Keď sa ich spýtal na smer, nerozumeli mu a odpovedali rečou, ktorú nepoznal. Nakoniec sa dostal k miestu, kde kedysi bývala Bella. Na jeho veľké sklamanie z neho boli len ruiny. Šklbal si vlasy a celý sa roztriasol – od okamihu, keď sa vybral zbierať modré kvety do svadobnej kytice, uplynuli stáročia, a víly jeho nevestu už dávno odviezli preč.“

„Takže sa nakoniec nevzali?“ prehltoľ Gugu.

Ocko pokrútil hlavou.

„Aký smutný príbeh,“ riekol Meme. „Všetko pre jedno hlúpe dymiace drevko.“

„A nedodržaný sľub,“ dodal ďalší braček.

„Čo sa s ním napokon stalo?“ spýtal sa Pipo nedočkavo.

Ocko si ho premeral. „Žije úbohý život. Je plný hnevu a stal sa z neho lúpežník. Spolu so svojou bandou kumpánov, Kradnými strakami, ako ich ľudia volajú, sú hoto-
vým postrachom celého okolia.“

„Okrádajú ľudí?“ vyzvedal Babo.

„Presne to robia, a nielen to,“ pridala sa zrazu aj mama.

„Lúpia, napádajú, a vraj už niekoho zniesli aj zo sveta.“

„Práve preto nikdy nesmiete vyjsť von z lesa,“ rázne riekol ocko. „Je to veľmi nebezpečné. Pochopili ste to, chlapci?“

Päť malých opičiek prikývlo.

„Vrátiš fajku naspäť jej majiteľovi, Pipo?“

„Jasné, ocko,“ dodal Pipo s vážnou tvárou, no keď sa od ostatných odvrátil, na perách sa mu znovu zjavil šibalský úsmev. „Urobím to. Hneď to urobím.“

Schmatol fajku a niekoľkými skokmi zmizol, aby si našiel pokojné miesto, kde by mohol nerušene bafkať.